

۱۴۸۸

آناتومی سطحی بالینی

دانش آناتومی پایه برای بررسی های بالینی و فیزیکی

نویسندگان :

دکتر محمد رضا نام آور

(عضو هیئت علمی، دانشگاه علوم پزشکی شیراز)

دکتر جعفر رضاییان چمگردانی

(عضو هیئت علمی، دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان)

ویراستار علمی:

دکتر جعفر رضاییان چمگردانی

انتشارات هدف

۱۳۹۵

Email: Nashedar@gmail.com

www.Nashedar.ir

عنوان: آناتومی سطحی بالینی

دانش آناتومی پایه برای بررسی های بالینی و فیزیکی

مشخصات نشر: تهران: هدف، ۱۳۹۵.

مشخصات ظاهری: ۲۸۵ ص: مصور

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۷۳۵-۲۷-۷

وضعیت فهرست نویسی: فیپا

یادداشت: فهرست نویسی کامل این اثر در نشانی: <http://opac.nlai.ir> قابل دسترسی است.

نویسندگان: دکتر محمد رضا نام آور، دکتر جعفر رضاییان چمگردانی

موضوع: کالبد شناسی موضعی، کالبد شناسی انسان

سر شناسه: محه ۱ نام آور، ۱۳۴۴

شناسه افزوده: جعفر رضاییان چمگردانی - جعفر ۱۳۵۴

آناتومی سطحی بالینی

نویسندگان: دکتر محمد رضا نام آور، دکتر جعفر رضاییان چمگردانی

ویراستار علمی: دکتر جعفر رضاییان چمگردانی

ناشر: انتشارات هدف

صفحه آرای: جعفر رضاییان

طراح جلد: جعفر رضاییان

ناظر چاپ: احسان صمدی

چاپخانه: فرید

صحافی: پیوند

تیراژ: ۵۰۰ جلد

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۵

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۷۳۵-۲۷-۷

قیمت: ۳۰۰۰۰۰ ریال

تمامی حقوق قانونی اثر متعلق به انتشارات هدف است.

تلفن ۰۹۱۲۴۰۱۵۲۳۶

Email: Nashrehadaf@gmail.com

Www.Nashrehadaf.ir

وز هر چه فارغیم، به جز گفتگوی دوست	دل بسته ام از همه عالم به روی دوست
الا به موی دل کش و روی نکوی دوست	ما را زمانه دل نفریبد به هیچ روی
جز جلوه ای ز صحن مصفای کوی دوست	باغ بهشت کاین همه وصفش کنند نیست
خار آیدم بدیده نبینم چو روی دوست	گل های باغ، همه سادابی و نشاط
ما بسته ایم رشته جان را به موی دوست	یک موی یار خویش به عالم نمی دهم
مائیم و روی دل به همه حال سوی دوست	بر ما غم زمانه ز هر سو که بر کند
چون آرزوی ماست همه آرزوی دوست	ما جز رضای دوست تمنا نمی کنیم

نوشتاری که در پیش رو دارید در مورد آناتومی سطحی ست. آموزش آناتومی جهت دانشجویان گروه پزشکی براساس تشریح جسد در سالن تشریح، مدل ها و موره ها می باشد، اگر چه تشریح جسد بیشتر مربوط به دانشجویان پزشکی می باشد و دانشجویان پیراپزشکی کمتر از آن استفاده می کنند. یادگیری ساختمان آناتومیک به تنهایی از ارزش علمی زیادی برخوردار نیست، چون تمام قدرت و درمان های پزشکان و پیراپزشکان بر روی افراد زنده صورت می پذیرد و نه بر روی جسد، مدل و غیره. بنابراین بهترین کار جهت یادگیری دقیق ساختمان یک عضو، باید عضو را آن طوری که در بدن فرد زنده به حالت طبیعی وجود دارد و کار می کند بررسی کرد. پزشکان، جراحان، فیزیوتراپیست ها، کاردرمان ها، پرستاران، رادیولوژیست ها، هنرمندان و غیره همگی باید عضوی را بررسی نمایند که توسط پوست پوشیده است. همچنین عمل آن عضو را از زیر پوست بررسی کنند و این کار به عهده آناتومی سطحی می باشد. آناتومی سطحی (Surface

(anatomy) که به آناتومی توپوگرافیک (Topographic anatomy) یا آناتومی زنده (Living

Anatomy) و یا آناتومی دیداری یا سوپرفاشیال superficial or visual نیز نامبر است. در حقیقت

انطباق ساختمان های آناتومیکی زیرین بر روی سطح بدن می باشد. تعدادی از ساختمان ها مانند برجستگی

های استخوانی، سیاه رگها، نبض سرخرگ ها، تاندون ها و ماهیچه های سطحی به آسانی از روی پوست دیده

شده یا لمس می گردند که به اینها نشانه آناتومیکی (Landmark) می گویند. برای بررسی ساختمان های

عمقی تر از این نشانه ها و همچنین اعمال آن اعضاء استفاده می کنیم. نشانه ها در حقیقت همانند تابلوی

راهنمای رانندگی است ما در بررسی ساختمان ها یاری می دهد که معمولاً همیشه قابل مشاهده یا برجسته

نبوده بلکه بعضی از فرورفتگی ها یا نبض سرخرگ ها نیز به عنوان نشانه مورد استفاده قرار می گیرند.

همچنین برای بررسی و مشاهده ساختمان های عمقی تر می توان از اعمال آن عضو استفاده کرد. پس

مطالعه آناتومی سطحی با روی افراد معمولی صورت گیرد، زیرا تمام بیماران ما افراد ورزشکار (جهت

بررسی ماهیچه ها) یا لااقل جهت بررسی نقاط استخوانی) و غیره نمی باشند.

اما سخنی دیگر بنده افتخار شاگردی جناب آقای دکتر نام آور را داشته ام ایشان استادی دانشمند، وارسته و

دوست داشتنی و اینک افتخاری بسی بی شائبه به یاری ایشان اثری نوشته شده است نوشتار نخستین

کتاب متعلق به خود ایشان است در دوران آموزش آناتومی سطحی بنده همه اش به سر به هوایی و

بازی گوشی گذشت و این بزرگواری استاد بود که همه مشکلات را در همه دوران تخصص از پیش پام

برداشت و گرنه بنده هنوز اندر خم یک کوچه بودم و هرچه بود با استاد و آموزش برجسته و ماهرانه جناب

استاد که در اندیشه ام نقش بسته است بود. استاد از معدود افرادی بود که بنده از ایشان حرف شنوی

داشتم!!!! پس این را خوشتنکاری خود می دانم که از ایشان به خاطر تحمل بنده و رحماتی که در آن دوران

برای بنده کمترین کشیدند سپاس گذاری کنم. این نوشتار برآمده از سالها آموزش دانشجویان و پایوران علوم

پزشکی است که به خامه استاد گرد آوری شده است و بنده تغییراتی در آن داده و تصاویری به آن افزوده ام

که امیدوارم سودمند و ره گشای دانشجویان، پایوران و متخصصین گرامی علوم پزشکی باشد.

جعفر رضاییان

فهرست

صفحه

گفتار

۳	گفتار نخست: سرآغاز - مقدمه
۱۴	گفتار دوم: آناتومی سطحی اندام بالای
۶۷	گفتار سوم: آناتومی سطحی اندام پایینی
۱۱۴	گفتار چهارم: آناتومی سطحی گردن
۱۴۷	گفتار پنجم: آناتومی سطحی
۱۸۳	گفتار ششم: آناتومی سطحی پشت
۲۰۴	گفتار هفتم: آناتومی سطحی دهنه سینا
۲۳۳	گفتار هشتم: آناتومی سطحی شکم
۲۷۰	گفتار نهم: آناتومی سطحی لگن